

12 ideeën voor een duurzame luchthaven

Info- en overlegmoment met de
gemeenten van de luchthavenregio

17 juni 2018

Agenda

1. Even opfrissen : De visie van het Burgerforum Luchthavenregio
2. 12 punten: voorwaarden voor een duurzame luchthaven
3. De volgende stappen ...

Even opfrissen

- Het Masterplan Brussels Airport 2040 van de luchthavenuitbater BAC is een louter commercieel plan dat geen of te weinig rekening houdt met omwonenden, milieu, mobiliteit en veiligheid.
- Het Burgerforum Luchthavenregio is een bundeling van drie bestaande inwonersgroepen van gemeenten rond de luchthaven en betrokken burgers.
- In tegenstelling tot BAC stelt het Burgerforum Luchthavenregio een plan voor waarbij we gaan voor een duurzame uitbating van de luchthaven.

Burgerforum LuchthavenRegio is een koepel van bewonersverenigingen en werkt samen met Natuurpunt

Even opfrissen

De visie van het Burgerforum (1)

- We zijn niet tegen de luchthaven maar wel tegen de uitbreidingsplannen die op tafel liggen.
- Ontwikkeling kan binnen huidige infrastructuur.
- Draagvlak enkel mogelijk als leefbaarheid voor omwonenden verzekerd blijft.
- Stijging klimaatimpact moet stoppen.
- Geen verschuiving van de luchthaven naar het Oosten, weg van Brussel: lusten en lasten zijn voor iedereen. We vragen uniforme geluidsnormen.

Even opfrissen

De visie van het Burgerforum (2)

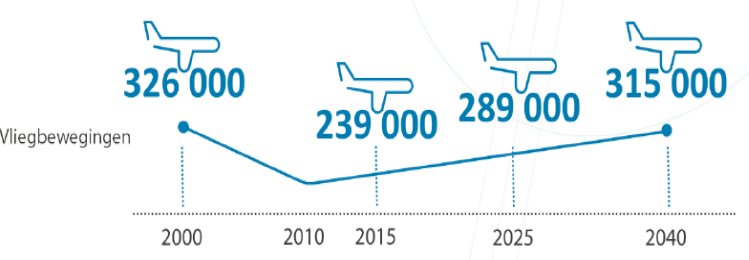
- Doorlichting van de cijfers mbt aantal jobs die door BAC beloofd worden. Deze jobs moeten kwaliteitsvol zijn.
- Een globaal mobiliteitsplan om ervoor te zorgen dat de luchthaven bereikbaar blijft en dat er geen verdere verkeersellende veroorzaakt wordt in de regio.
- De overheid neemt het initiatief om tot een strategie te komen voor een duurzame luchthaven, waarbij een wettelijk vastgelegd kader rechtszekerheid biedt aan de luchthaven en de omwonenden.

De 12 punten

12 voorwaarden om tot een duurzame luchthaven te komen

- Uitgewerkt op basis van onze eerder geformuleerde visie.
- Op te nemen in verdere gesprekken met de beleidsmakers en andere betrokken partijen.
- Punten om aandacht aan te besteden in de verkiezingsprogramma's (nu in oktober 2018 bij de gemeenteraadsverkiezingen, maar ook in mei 2019, bij de parlementsverkiezingen).

1. Een plafond op totaal aantal vliegbewegingen/ jaar: max. 250.000 in 2025

BAC	Burgerforum Luchthavenregio										
 <p>Vliegbewegingen</p> <table border="1"><thead><tr><th>Jaar</th><th>Aantal vliegbewegingen</th></tr></thead><tbody><tr><td>2000</td><td>326 000</td></tr><tr><td>2015</td><td>239 000</td></tr><tr><td>2025</td><td>289 000</td></tr><tr><td>2040</td><td>315 000</td></tr></tbody></table>	Jaar	Aantal vliegbewegingen	2000	326 000	2015	239 000	2025	289 000	2040	315 000	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Plafond = draagvlak omwonenden ➤ Waarom 250.000?<ul style="list-style-type: none"> ➤ 2017: 238.000 vluchten => lichte groei aantal vliegbewegingen ➤ Groei kan via grotere en beter bezette vliegtuigen ➤ Nadien telkens voor 10 jaar een nieuw plafond, rekening houdend met de realisatie van de andere voorwaarden => win-win
Jaar	Aantal vliegbewegingen										
2000	326 000										
2015	239 000										
2025	289 000										
2040	315 000										
<p>Streefcijfer 2040 niet realistisch:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Niet leefbaar in druk bevolkt gebied ➤ Horizon 2040 veel te lang ➤ Klimaatdoelstellingen 2030 <p>=> The sky is the limit!</p>											

Schiphol	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Plafond van 500.000 , groei na 2020 mits vermindering milieuhinder ➤ Plafond bereikt in 2017 wegens negeren afspraken mbt selectiviteit ➤ Schrapping vrachtluchten wegens minst rendabel voor luchthaven ➤ Singapore Airlines Cargo kiest voor Zaventem
-----------------	---

2. Behoud huidig maximum van 74 bewegingen/uur voor de piekperiodes

Uitbreidingsplannen enkel nodig voor zwaardere piek

- Probleem van pieken kan anders beheerd worden: vraag sturen ipv capaciteit verhogen (taxatie/ selectiviteit)
- Voordelen:
  - Veiligheid (bronnen Belgocontrol)
  - Geen verdere concentratie geluidsoverlast
  - Buiten de piek zijn groene landingen mogelijk
  - Geen vernietiging van dorpskernen
  - Geen inname open ruimte (Groot veld)

3. Wettelijke verankering historisch preferentieel baangebruik gebaseerd op de windnormen

Rechtsonzekerheid stoppen door herstel logisch baangebruik

- Historisch preferentieel baangebruik:
  - Bij west/zuidwestenwind (80% van de tijd) gebruik van de 25R om op te stijgen, van de 25L om te landen en uitzonderlijk van de dwarspiste 01/19 om op te stijgen
  - Situatie van voor 1999: invoering spreidingsplannen Durant, Anciaux, ...
- Waarom?
  - Windnormen zijn enige objectieve maatstaf
  - Vliegen volgens de wind = veilig en ecologisch/economisch
  - Rechtszekerheid: mensen zijn komen wonen in functie van gekende overlast => spreiding creëert onvrede, opeenvolgende wijzigingen creëren onrust (willekeur) => rechtszaken
  - Wettelijke verankering: zekerheid voor omwonenden, luchthaven en luchtvaartmaatschappijen

Hinder spreid je niet, maar beperk je aan de bron

4. Gebruik van geluidsarmere vliegtuigen, door vermindering quota counts, tegen 2020

Technologische innovatie inzetten om meest lawaaierige vliegtuigen te weren

Max. toegestane quota counts* volgens tijdstip	Nu	Voorstel	Heathrow**
23-6u	8	3	2 (23.30-6u)
6-7u	12	4	4 (23-23.30 en 6-7u)
7-21u	48	12	
21-23u	24	12	

Respect voor Europese nacht!

*Berekende geluidshoeveelheid voor landing en vertrek, per vliegtuigtype

** Berekening QC niet identiek aan die van Zaventem

5. Afschaffing nachtvluchten tegen 2025, afbouw in 2020

Kiezen voor gezondheid omwonenden boven cargo en charters

- 215 vroegtijdige overlijdens/ jaar in Vlaanderen wegens verstoorde slaap *
- Zaventem wegens ligging erg gevoelig voor geluidsoverlast MAAR één van de meest lakse nachtregimes in Europa
- Daarom eisen wij afbouw nachtvluchten tegen 2020, afschaffing tegen 2025

Nachtvluchten	Nu	Voorstel 2020	Voorstel 2025	Heathrow
Aantal bewegingen	16.000	10.000	0	5.800
Waarvan vertrekkers	5.000	3.000	0	

6. Geluidsnormen ook in Vlaanderen geharmoniseerd tussen de regio's

Vlaamse overheid moet ingrijpen om zijn burgers te beschermen

- Geluidsnormen in Brussel en niet in Vlaanderen leidt tot nog meer vluchten boven Vlaanderen => nog meer geluidshinder
- Pas als de normen gelijk zijn, is gelijke behandeling gegarandeerd
- Brusselse normen sedert 1999, technologie sterk geëvolueerd
- Overtredingen geconcentreerd:
  - Nacht (meer processen-verbaal dan verhoudingsgewijs overdag)
  - Tussen 6 en 7u
  - Enkele types vliegtuigen
- Na verstrenging quota counts valt dit grotendeels weg

7. Proefdraaien in loodsen ipv op een proefdraaiplaats in open lucht

Proefdraailoodsen bouwen om grondlawaai te beperken

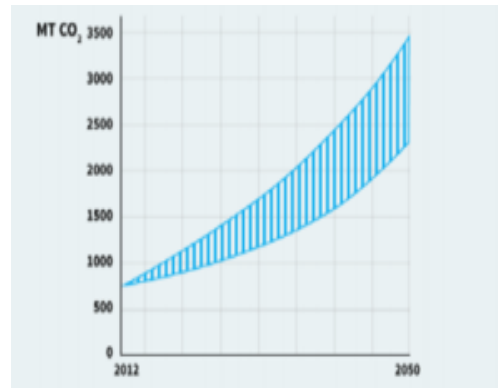
- Proefdraaien* in open lucht creëert grondlawaai met zware geluidspieken
- Actiegroepen en politici vragen al jaren een loods ipv een plaats in open lucht
- Milieuvergunning van de luchthaven waarin centrale proefdraaiplaats opgelegd is, loopt tot 2024
- Actie voor Vlaamse regering

*Testen van vliegtuigmotoren na onderhoudsbeurt of herstelling

8. PLAFOND OP VERVUILING PER VLIEGTUIG

Waarom?

- Vliegen is verantwoordelijk voor 5 procent van door-mensen-veroorzaakte opwarming van de aarde
- Meest klimaat-intensieve manier van transport en één van snelst groeiende bronnen van broeikasgassen (+ 40% tussen 2014 en 2035)

Verwachte groei in CO₂ emissies van de luchtvaart (T&E o.b.v. ICAO)

- Alle sectoren in België moeten werken aan energiebesparing en terugdringen van broeikasgassen, behalve de luchtvaart?

8. PLAFOND OP VERVUILING PER VLIEGTUIG

Wat wij vragen

- Gelijke behandeling van luchtvaart
- Duidelijke normen voor
  - CO₂
  - stikstofoxiden (Nox)
  - (ultra-) fijn stof
- Verankering van deze normen in onze klimaat-doelstellingen en –inspanningen
- CO₂ classificatie van alle vliegtuigtypes door ICAO moet openbaar!

9. SLIMME HEFFINGEN

Waarom?

- Oneerlijke concurrentie met andere sectoren moet stoppen.
  - Geen belasting op kerosine: hoe lang nog?
  - Geen BTW op vliegtickets: hoe lang nog ?
- De vervuiler betaalt – waarom ook niet in de luchtvaart?
  - Schadelijk gedrag (roken, drinken, autorijden) belasten is een beproefd principe.

9. SLIMME HEFFINGEN – BELGISCH NIVEAU

Wat wij vragen

- Een belasting per vliegtuig in functie van
  1. De geluids- en uitstootclassificatie van het vliegtuig
  2. Het tijdstip van de vlucht, waarbij vliegen tijdens de pieken en de nacht significant meer belast wordt
  3. Reisbestemming: extra heffing voor internationale/intercontinentale vluchten (buiten EU)

- Een ticket taks
  - in afwachting van de BTW heffing

  - huidige Diabolotoeslag valt weg

9. SLIMME HEFFINGEN –EUROPEES NIVEAU

Wat wij vragen

- Een belasting op kerosine voor Europese vluchten
- Zwavelrijke kerosine wordt zwaarder belast
- BTW op vliegtuigtickets

10. BETERE SAMENWERKING EN CONNECTIVITEIT MET ANDERE LUCHTHAVENS

Wat wij vragen

- Specialisatie en betere rolverdeling van de luchthavens in België (vgl. Zeehavenpact)

Waarom?

- België is een klein land
- Investeren in een vlottere nationale en internationale bereikbaarheid verbetert onze globale concurrentiepositie
- Beter verdeling van het luchtverkeer

11. GLOBAAL MOBILITEITSPLAN

Waarom?

- Meer passagiers, cargo en bedrijven = luchthavenregio die verder toeslibt door files
kosten (economisch, milieu, sociaal) ↑
concurrentiepositie ↓
- Bereikbaarheid en ontsluiting luchthaven kan (veel) beter:
concurrentiepositie ↓
- Investeringskansen in duurzamere mobiliteitsalternatieven:
concurrentiepositie ↑ jobs ↑
- ‘Globaal’ mobiliteitsplan betreft overheden, privésector (incl. de luchthaven) en gebruikers:
draagvlak en investeringsvlak ↑

11. GLOBAAL MOBILITEITSPLAN

Wat wij vragen ... investeringen, investeringen, investeringen:

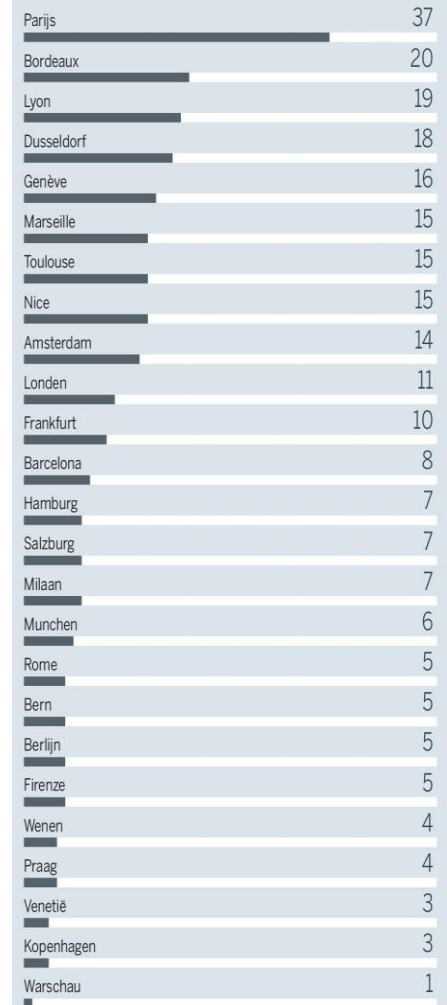
- Uitbouw van snelle en milieuvriendelijke alternatieve transportvormen (trein, bus), ter vervanging vluchten < 500km.
- Uitbouw van volwaardig trein-tram-busstation op de luchthaven.
- Oost/Zuid ontsluiting luchthaven via voldoende rechtstreekse treinen.
- Afwerking Gewestelijk Expresnet (GEN) en tramlijnen met Brussel.

Resultaat:

- Minder files, minder CO2, minder fijn stof
- Efficiëntere en milieuvriendelijkere mobiliteit
- Jobs, jobs, jobs; verbeterde concurrentiepositie!

Hoeveel meer CO₂ stoot een vliegtreis uit in verhouding tot de trein?

Voorbeeld: als u naar Parijs vliegt, stoot u 37 keer meer CO₂ uit dan als u met de trein gaat

12. STRATEGISCHE LUCHTHAVENVISIE EN WETTELIJK KADER

Waarom?

- Concurrentie in luchtvaartsector bikkelhard, steeds vaker gevoerd ten koste van milieu, werknemer/tewerkstelling, gezondheid, consument
- Dringend nood aan federale strategische visie die louter commerciële en NIMBY belangen overstijgt en ...
- ... die inzet op: verbeteren van onze internationale bereikbaarheid + de duurzame ontwikkeling en concurrentiepositie van alle Belgische luchthavens
- Zonder overleg en burgerbetrokkenheid geen draagvlak
- Zonder wettelijk kader geen naleving van spelregels en uitvoering

12. STRATEGISCHE LUCHTHAVENVISIE EN WETTELIJK KADER

Wat wij vragen

- Maatschappelijke kosten en baten (gezondheid, milieu, infrastructuur, mobiliteit, jobs, veiligheid) van relevante scenario's worden onafhankelijk becijferd en geëvalueerd.
- De federale en regionale overheden bepalen de regels waaraan de Belgische luchthavens en betrokken operatoren zich moeten houden.
- De overheden zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de luchthavenvisie en de naleving van de spelregels en informeren alle betrokkenen.
- Federale en regionale overheden elk voor de luchthavens waarvoor ze bevoegd zijn; de regels zijn niet noodzakelijk dezelfde voor alle luchthavens.

Klimaatproblemen negeren kan niet meer

- 'Vroeg of laat betalen bedrijven de rekening voor hun vervuiling'
- 'Mensen die zeggen dat duurzaamheid investeringen vergt en zo ten koste gaat van de winst, hebben gelijk. Maar alleen op korte termijn'
- 'Op lange termijn haal je alleen maar zakelijk voordeel uit een duurzame aanpak'

Philippe Joubert, Earth on Board

Wat verwachten we van jullie?

De lokale politieke partijen

- Vertaal de bekommernissen van uw burgers in concrete engagementen en integreer ze in uw verkiezingsprogramma's voor 2018
- Overtuig uw partijhoofdkwartieren dat het vijf voor twaalf is
- Gebruik uw kanalen om de burgers te informeren over wat hen boven het hoofd hangt en over uw standpunt ter zake
- Ga een partnerschap aan met het Burgerforum Luchthavenregio

Wat verwachten we van jullie?

De lokale besturen

- Behartig de belangen van uw burgers in al uw contacten met de luchthaven
- Treed op als actief ambassadeur naar andere overheden toe
- Steek uw nek uit als u door hogere overheden (Vlaamse en federale) om verplicht advies gevraagd wordt (onder meer in het kader van procedures)
- Help ons financieel om juridische bijstand te kunnen betalen
- Start juridische procedures indien nodig, samen met ons en uw inwoners (vb. milieuvergunning proefdraailoods)
- Informeer uw inwoners via de gemeentelijke infokanalen

Vragen ?
Reacties?